

Valtuustoaloite 12.12.2016

Maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtyminen Turussa

Alle esiopetusikäisiä lapsia hoidetaan Suomessa usein kotona. Suomi jääkin selvästi jälkeen EU:n asettamasta (ET 2020 -ohjelma) varhaiskasvatukseen osallistumisen tavoitearvosta, jonka mukaan päämääränä on, että EU-maissa 95 prosenttia 4-vuotiaista lapsista osallistuisi varhaiskasvatukseen.

Suomessa 4–6-vuotiaista lapsista 84 prosenttia osallistui varhaiskasvatukseen vuonna 2013. Samaan aikaan muissa Pohjoismaissa 4-vuotiaiden osallistumisasteet ylittävät 90 prosenttia ikäluokasta. OECD-maiden vertailussa Suomi on varhaiskasvatukseen osallistumisasteessa keskiarvon alapuolella.

Kansainväliset tutkimusten mukaan laadukkaalla varhaiskasvatuksella on suuri merkitys oppimiselle ja lapsen kehitykselle. Varhaiskasvatus ennaltaehkäisee tehokkaasti myöhempää oppimisvaikeuksia ja ehkäisee syrjäytymistä. Tutkimusten mukaan laadukas varhaiskasvatus hyödyntää lasta enemmän kuin mikään muu koulutus.

Varhaiskasvatukseen osallistumisella on myös yhteys PISA-menestykseen. Näyttäisi siltä, että mitä pidempään varhaiskasvatusta on saatu, sitä myönteisempi on vaikutus PISA-tuloksiin.

OECD:n mukaan varhaiskasvatuksella on merkittävää vaikutusta myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden koulumenestykseen. Ne maahanmuuttajataustaiset lapset, jotka osallistuivat varhaiskasvatukseen, menestyivät PISA-tutkimuksessa huomattavasti paremmin kuin ne, jotka eivät olleet siihen osallistuneet. Suoritustason ero on huomattava ja vastaa OECD:n mukaan kahta kouluvuotta. Ero kantaväestössä varhaiskasvatukseen osallistuneiden ja osallistumattomien taitojen välillä on pienempi, mutta silti merkittävä.

Samalla kun varhaiskasvatukseen osallistuminen hyödyttää lasta, mahdollistaa se myös vanhempien työssäkäynnin ja opiskelun.

Ongelma on, että nykytasolla varhaiskasvatuksen asiakasmaksut muodostavat kannustinloukkuja työhön osallistumiselle ja vähentävät lasten osallistumista varhaiskasvatukseen. Yhteiskunnallisesti ja talouspoliittisesti tällainen kehitys on huolestuttavaa.

Varhaiskasvatus on osa opinpolkua ja sen tulisi olla maksutonta, kuten perusopetuksenkin. Valtakunnallisesti linjausta maksuttomasta varhaiskasvatuksesta tuskin voidaan odottaa nykyyhallituksen aikana. Kunnat voivat kuitenkin viimekädessä itse päättää maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtymisestä. Turku on lapsiperheystävällinen kaupunki, joka haluaa panostaa laadukkaaseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen. Korkea osaamistaso ja hyvinvoivat perheet, lapset ja nuoret ovat se, jonka varaan tulevaisuuden Turkua rakennetaan.

Siksi Turussa on käynnistettävä selvitystyö maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtymisestä. Laissa varhaiskasvatusoikeudeksi määritellään 20 tuntia viikossa, joka käytännössä olisi maksuton osuus. Sen lisäksi tarvittavasta päivähoidosta maksettaisiin maksu.

Turussa asiakasmaksutulot yhteensä kunnallisessa ja yksityisessä päivähoitossa ovat noin 11,5 miljoonaa euroa vuodessa. Maksuttomuuteen tulisikin siirtyä asteittain, jotta kustannukset jakautuisivat useammalle vuodelle ja tilatarjonta voitaisiin sopeuttaa kysynnän kasvuun. Porrastus voitaisiin toteuttaa joko maksuttomia tunteja lisäämällä tai ikäluokkakohtaiseen maksuttomuuteen siirtymällä, esimerkiksi ensin viisivuotiaat lapset, sitten neljävuotiaat, jne.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Turku käynnistää selvitystyön asteittaisesta siirtymisestä maksuttomaan varhaiskasvatukseen

Mari-Elina Koivusalo

Petra Peltonen

MIMAAHTAINEN

JUNKA VORNANEN

ANITA BIRSTOLIN